

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

basisschool De Boog

Plaats : Eindhoven
BRIN nummer : 14DN|C1
Onderzoeksnummer : 291478
Datum onderzoek : 13 februari 2017
Datum vaststelling : 13 maart 2017

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	7
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	13
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	15

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

basisschool De Boog heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

Wat gaat goed?

Basisschool de Boog heeft een roerige historie achter de rug, waarbij de school de afgelopen jaren van zeer zwak naar een (ruim) basisarrangement is opgeklommen. Dat is een compliment waard en voor een belangrijk deel te danken aan de grote inzet van het team, maar zeker ook aan het krachtig onderwijskundig leiderschap van de huidige directeur, die sinds ruim twee jaar aan de school verbonden is. Het team van de Boog werkt met grote betrokkenheid en eensgezindheid samen aan het steeds verder versterken van het onderwijs aan de hen toevertrouwde leerlingen. Daarbij gaat de school verder dan uitsluitend onderwijs voor de basisvakgebieden, ook creativiteit in brede zin heeft daarbij de nodige aandacht.

Sterke punten zijn het pedagogisch klimaat en de veiligheid op de school, waardoor er sprake is van een fijne, gestructureerde en rustige sfeer. Een ander sterk punt is de kwaliteitscultuur in het team, waarbij de leraren en de directie gericht en planmatig samenwerken aan schoolverbeteringen. En tenslotte is de positieve ouderbetrokkenheid, waarbij het contact en communicatie met de ouders versterkt is en zij nog gericht bij het schoolbeleid worden betrokken, een belangrijke kernwaarde van de Boog.

Wat kan beter?

Op enkele onderdelen kan de school het onderwijs verder versterken.

- Het aanbod en de doorgaande lijn van burgerschap en sociale integratie dient kritisch tegen het licht te worden gehouden en per leerjaar vastgelegd.
- De leraren kunnen nog meer kritisch evalueren en reflecteren op het onderwijsproces, op de afstemming en op de lesinhoud.
- De diagnostische vaardigheden van het team en de planmatige hulp aan de leerlingen kunnen verder worden ontwikkeld.
- De zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid van de leerlingen kan nog verder worden uitgebouwd, zodat er op de school een doorgaande lijn ontstaat in het zelfstandig werken. Daarnaast kan het leren samenwerken van de leerlingen nog meer worden ontwikkeld. Daarmee krijgen de leraren meer gelegenheid individuele leerlingen of groepjes extra te begeleiden.
- Tenslotte wil het team zich qua kennis en vaardigheden richten op het houden van ontwikkel- en leergesprekken met de leerlingen.

Wat moet beter?

Voor de Boog zijn op dit moment geen punten die vanuit wettelijke eisen om directe verbetering vragen. De basis is in orde, alle onderzochte standaarden zijn met minimaal voldoende beoordeeld.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden en een toelichting daarop. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledig onderzoekskader voorschoolse educatie en primair onderwijs. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd.

Kwaliteitsgebied Onderwijsproces		Onvoldoende	Voldoende	Goed
OP1	Aanbod		•	
OP2	Zicht op ontwikkeling		•	
OP2SN	Zicht op ontwikkeling en begeleiding		•	
OP3	Didactisch handelen		•	

Onderwijsproces

Leerstofaanbod eigentijds en betekenisvol, burgerschap goed vastleggen

Het leerstofaanbod bereidt de leerlingen voor op het vervolgonderwijs en samenleving.

Het is eigentijds, betekenisvol en beredeneerd voor de basisvakgebieden. Er is een doorgaande lijn en er zijn heldere afspraken over de basisvakken, gebaseerd op de kerndoelen. Daarnaast ontwikkelt de school de leerlingen nog breder en werkt zij aan talentontwikkeling door het organiseren van creativiteitsochtenden, gecombineerd met drama onderwijs.

De school wil een nog taalrijkere omgeving realiseren zoals onder andere blijkt uit het gegeven dat vijf leraren zich scholen op woordenschatonderwijs. Hierbij baseert men zich op een gerichte methodiek die zichtbaar is aan 'de woorden van de week' in de klassen. Tenslotte zou het aanbod en de doorgaande lijn van burgerschap en sociale integratie kritisch tegen het licht moeten worden gehouden en worden vastgelegd.

Zicht op ontwikkeling op orde, diagnostiek en leergesprekken verder ontwikkelen

Basisschool de Boog heeft voldoende zicht op de ontwikkeling van de leerlingen. Het leerlingenvolgsysteem is compleet en de leraren maken gebruik van de gegevens die hieruit beschikbaar zijn. Uit de groepsbezoeken en uit de gesprekken met de leraren blijkt dat zij ook dagelijkse observatiegegevens gebruiken om het onderwijs op de leerlingen af te stemmen.

Daarnaast houden zij, indien nodig, (diagnostische) gesprekken met leerlingen om meer grip op de onderwijsbehoeften te krijgen. De diagnostiek en de

planmatige hulp, waarbij men de hulpvragen van de leerlingen goed leert analyseren, kan nog verder worden verdiept. De kundige intern begeleiders zijn daarbij de centrale spil in de school, met wie alle leerlingen die op een of andere wijze extra of speciale aandacht nodig hebben, worden besproken.

Het team is bezig geweest de groepsplannen kritisch tegen het licht te houden en te wegen op hun samenhang, efficiëntie en toegankelijkheid. Daarvoor in de plaats werkt men nu met periodieke blokplannen, die veel compacter zijn en bovendien beter tegemoet komen aan een goede leerstofplanning en nauwer aansluiten bij de leerbehoeften van de kinderen.

De aanpak is kansrijk omdat in de blokplannen de leerlingen zijn opgenomen die gepland leerhulp krijgen.

Leraren kunnen zich nog verder bekwamen in het houden van leergesprekken met de leerlingen, om zo nog beter zicht te krijgen op hun wensen en leerbehoeften.

Didactisch handelen

De leraren organiseren hun lessen adequaat, leggen goed uit en houden rekening met verschillen tussen leerlingen. Tegelijkertijd kunnen zij leerlingen nog meer tot een actieve denkhouding stimuleren. Zo kunnen zij aan het einde van de les met hen reflecteren op het proces en daarbij nagaan of het gestelde leerdoel bereikt is.

De basis van het didactisch handelen op de Boog is op orde en soms zelfs meer dan dat. De leraren stralen rust en empathie uit, leggen goed uit en maken naar leerlingen duidelijk wat van hen verwacht wordt. De ruimte voor verbetering betreft een aantal punten, die vooral te maken hebben met de meer complexe leerkrachtvaardigheden. Op de eerste plaats kunnen de leraren de leerlingen meer activeren in hun denkproces. Dit kan bijvoorbeeld door bewuster om te gaan met beurtverdelingen. De leerkrachten kunnen door leerlingen meer zelf te laten ontdekken en uitzoeken wat de bedoeling van een opdracht is en de kinderen meer denktijd na een vraag te geven, van alle leerlingen een antwoord verwachten. Op de tweede plaats kunnen de leraren meer met de leerlingen reflecteren op hun leerproces door het leerdoel niet alleen te noemen aan het begin van de les, maar ook door hier tijdens en - zeker - aan het eind van de les op terug te komen. De vraag 'Heb je nu geleerd wat de bedoeling was?', is immers minstens zo relevant als de vraag 'Wie heeft nog niet alle opdrachten af?' Hierdoor kan het inzicht in eigen kwaliteiten en leerpunten zich versterken en zal dit tevens de betrokkenheid van de leerlingen vergroten. Ook de leraren kunnen bij de evaluatie van hun lessen reflecteren op het proces en daarbij nagaan hoe de uitleg en werkwijze tot het gewenste resultaat hebben geleid. Een onderzoekende en actieve leerhouding en reflectie op leerdoelen zijn niet alleen relevant in de dagelijkse lessen van de basisvakgebieden, maar zijn ook

belangrijke vaardigheden bij de wereldoriënterende vakken. Ook daarbij kunnen leerlingen dan zelf op basis van eigen onderzoeksvragen informatie verzamelen, onderzoeken en presenteren. Tenslotte kan de zelfstandigheid, de eigen verantwoordelijkheid en het samenwerken van de leerlingen nog sterker worden ontwikkeld. Soms houden de leraren de leerlingen namelijk te lang vast bij de instructie en kunnen ze hen die al eerder aan de slag kunnen, meer ruimte bieden tot het zelfstandig of gezamenlijk aan het werk te gaan. Met degenen die een uitgebreidere of intensievere instructie nodig hebben, kan dan begeleide inoefening plaatsvinden. Daarmee vindt er betere afstemming plaats op de onderwijsbehoeften van de leerlingen, het zogenaamde 'afpellen'.

Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Onvoldoende	Voldoende	Goed
SK1	Veiligheid			•
Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Kan beter	Voldoende	Goed
SK2	Pedagogisch klimaat			•

Schoolklimaat

De leraren van de Boog zijn trots op hun veilig en prettig schoolklimaat; het veiligheidsbeleid om dit te waarborgen is op orde.

De school biedt een veilig pedagogisch klimaat waarin veel aandacht is voor de persoonlijke ontwikkeling van leerlingen. De school is daar trots op; de leerlingen en ouders met wie wij spraken bevestigen dit beeld en geven aan dat ze gezien en gehoord worden in de school. De school hanteert duidelijke regels die ook worden gehandhaafd. Leerlingen hebben aan het begin van het schooljaar inspraak bij deze regels. Een gedegen programma dat sinds enkele jaren is ingevoerd om de sociale vaardigheden van de leerlingen te ontwikkelen, helpt de leraren om in de lessen ook expliciet stil te staan bij de sociaal-emotionele ontwikkeling.

Een uitspraak van de ouders die wij tijdens de bezoekdag hoorde, illustreert de prettige en veilige sfeer: "De Boog is een mensen-mens school". Zijn er toch incidenten, dan handelt de school adequaat aan de hand van het anti-pestprotocol (omgangsprotocol). Door regelmatig na te gaan hoe het staat met de veiligheidsbeleving van de leerlingen, houdt de school zicht op de effecten van haar beleid op dit gebied.

Tenslotte heeft de leerlingenraad ook een belangrijke stem en inspraak in de school, die serieus wordt genomen en waar de directie volgens de leerlingen goed naar luistert.

Kwaliteitsgebied Onderwijsresultaten		Onvoldoende	Voldoende	Goed	N.t.b.
OR1	Resultaten		•		

Onderwijsresultaten

Hoewel de resultaten van de Centrale Eindtoets van de afgelopen drie jaar fluctueren en deze één jaar onder de ondergrens lagen, zijn de resultaten van de leerlingen gemiddeld van een voldoende niveau. De school doet er goed aan te onderzoeken naar verklaringen waarom deze uitslagen nog niet duurzaam en stabiel zijn.

De school heeft zelf het inzicht dat de resultaten op het terrein van het woordenschat-onderwijs beter zouden moeten, deze lopen de laatste jaren terug. Het team zoekt daarvoor naar een andere, meer geschikte aanpak om het woordenschatonderwijs te versterken zodat de resultaten ook op dat gebied weer zijn zoals dat verwacht mag worden.

De sociale competenties zijn op orde. De school maakt er met een erkend programma werk van om de leerlingen sociale vaardigheden bij te brengen. Daarbij staan respect en samen verantwoordelijk zijn centraal. De sociale competenties worden jaarlijks in beeld gebracht met een genormeerd instrument, waardoor de school weet of de leerlingen zich ook op dit terrein genoeg ontwikkelen.

Kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie		Onvoldoende	Voldoende	Goed
KA1	Kwaliteitszorg		•	
KA2	Kwaliteitscultuur			•

Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg; een zich blijvend ontwikkelende school

Sinds de start van de huidige directeur is men op de school begonnen om de visie te bepalen, te communiceren en vast te leggen in een aantal kernwaarden, die vervolgens uitgewerkt zijn in concrete beleidsvoornemens. De school kent een heldere planmatige cyclus van de kwaliteitszorg die vanuit de directie en het team voortkomt en breed gedragen wordt. Veel beleid is duidelijk beschreven, verantwoord en vastgelegd in de vorm van plannings- en borgingsdocumenten, zoals het schoolplan en de daarvan afgeleide jaarplannen. Daarmee is de kwaliteitszorg en de ambitie van de school van een ruim voldoende niveau. Een kans daarbij is om deze nog beter op te behalen resultaten te beschrijven en te prioriteren, zodat achteraf eenvoudiger te controleren is of de resultaten ook daadwerkelijk behaald zijn. De borging van de onderwijsprocessen vindt onder andere plaats door structurele lesbezoeken van de directeur en de intern

begeleiders en daarnaast door de gesprekkencyclus van de directeur met de leraren.

Kwaliteitscultuur; een team dat verantwoordelijkheid neemt en krijgt

De verantwoordelijkheid voor het onderwijs en de schoolontwikkeling wordt op de Boog breed gedragen. Het team heeft een cultuur waarin teamleden met en van elkaar leren en kwetsbaar mogen zijn. Het team laat grote inzet en betrokkenheid zien en is bereid er voor te blijven gaan. De directeur toont sterk onderwijskundig leiderschap waardoor draagvlak voor verbeteringen en vernieuwingen in de school wordt gecreëerd.

Ook zijn er veel specialisaties in het team en bekwamen de teamleden zich op diverse terreinen. Daar kan overigens nog meer gebruik van worden gemaakt door de inzet van collegiale consultatie waarbij men elkaar gericht op de werkvloer bezoekt en daarbij feedback geeft en vraagt. En tenslotte is het maken van complimenten en die ook kunnen ontvangen, alsook het benoemen van de sterke punten en het vieren van successen een groot goed op de Boog.

2.2 Overige wettelijke voorschriften

Er zijn tekortkomingen geconstateerd in de naleving van overige wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

Er is een onvolledigheid in de inhoud van de schoolgids geconstateerd.

Schoolgids:

- Verplichte bijdrage van ouders bij het schoolkamp; Het (primair) onderwijs in Nederland is voor alle ouders en leerlingen gratis.
- Uit de tekst van de toelatingsprocedure in de schoolgids is niet op te maken dat de school (bestuur) een andere school moet zoeken, bij niet toelating van een leerling.

Wij gaan ervan uit dat dit in de volgende versie van de schoolgids is gewijzigd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op basisschool De Boog.

We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie.

Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

Op maandag 13 februari 2017 heeft de onderwijsinspectie basisschool de Boog in Eindhoven bezocht. De inspectie heeft naar aanleiding van dit bezoek geoordeeld dat basisschool de Boog haar kwaliteit op orde heeft en het basisarrangement handhaaft.

Sterke punten zijn het pedagogisch klimaat en de veiligheid op de school, waardoor er sprake is van een fijne, gestructureerde en rustige sfeer. Een ander sterk punt is de kwaliteitscultuur in het team, waarbij de leraren en de directie gericht en planmatig samenwerken aan schoolverbeteringen. En tenslotte is de positieve ouderbetrokkenheid, waarbij het contact en communicatie met de ouders versterkt is en zij nog gericht bij het schoolbeleid worden betrokken, een belangrijke kernwaarde van de Boog. De basis is in orde, alle onderzochte standaarden zijn met minimaal voldoende beoordeeld.

De Boog (en het bestuur) is bijzonder trots op deze conclusies en de waardering die de inspectie uitspreekt ten aanzien van de doorgemaakte ontwikkeling en wil de behaalde resultaten graag blijven borgen in de school. De aandachtspunten, die door de inspectie worden benoemd, worden door de school (h)erkend en hieruit hebben we de volgende ontwikkelpunten geformuleerd:

Onze visie op burgerschap en sociale integratie gaan wij omzetten in specifieke activiteiten, school breed en per leerjaar. Dit nemen we op in ons jaarplan van 2017-2018.

We nemen in onze bouw en teamvergaderingen het kritisch evalueren en reflecteren als onderwerp op en bij de observaties die de internbegeleiders en de directie doen wordt dit eveneens een aandachtspunt. De intern begeleiders gaan de leerkrachten die hierin nog een hulpvraag hebben, begeleiden. Het huidige blokplan zal zich verder ontwikkelen en nog meer afstemming krijgen met de lesinhoud en de onderwijsbehoeften van de leerlingen.

Daarnaast heeft de directie middels een studiedag ervaringen opgedaan met diagnostische gesprekken en wordt dit met het team besproken en geoefend met elkaar.

De intern begeleiders volgen een tweedaagse training om gesprekstechnieken op een goede manier in te zetten ter ondersteuning van de leerkrachten. Zij gaan samen met de leerkrachten bespreken hoe de diagnostische gesprekken planmatig kunnen worden ingezet en standaard onderdeel worden van het didactisch handelen van de leerkracht. Op deze manier krijgen leerling en leerkracht nog meer zicht op de leerlijnen en de bijbehorende leerdoelen.

Naast het voeren van diagnostische gesprekken zullen wij ons ook meer gaan richten op het houden van ontwikkel - en leergesprekken met kinderen. Deze voornemens zullen we eveneens beschrijven in onze jaarplannen.

Binnen het traject coöperatief leren, dat in 2017-2018 een vervolg gaat krijgen, zal de werkgroep zich bezig houden met het ontwikkelen van een doorgaande lijn m.b.t. het samenwerken en het zelfstandig werken.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingkader. Dit kader is in juni 2016 bijgesteld. Vanaf 24 oktober 2016 krijgen scholen een onderzoek met dit bijgestelde onderzoekskader voor 2017. Zo ook basisschool De Boog.

Op 13 februari 2017 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- een presentatie door de school;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleiders, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties hebben wij samen met observanten van de school uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleiders en de leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken en het nieuwe onderzoekskader, zie de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.